

MONITOR KANSRIJK OPGROEIEN

bij kinderen en jongeren die niet thuis (kunnen)
verblijven

Dr. Leontien Jansen
Prof. Ronny Bruffaerts
KU Leuven

Informatiesessie
16 & 17 september 2024

Inhoud

- Situering onderzoeksproject
- Doelstellingen
- Methode
- Planning
- Vragen en/of opmerkingen

Situering

- **“Wereld in beweging” en data-ondersteunend werken**
 - Meer externaliserende pathologie bij de jongeren (overlast, acting out, agressie,...)
+ implicaties voor maatschappij / zorg / hulpverlening / opvang
 - Data zijn geen waarheid op zich
 - Meetbare indicatoren geven iets weer over de werkelijkheid en evolutie
 - *What’s in it for the people?*
- **Niveaus waarover monitoring iets zegt?**
 - Microniveau
 - Mesoniveau (organisatie)
 - Macro (beleid)

Conceptueel kader

- **Monitoring**

- Ontwikkeling monitoringinstrument die een aantal onderzoeksvragen oplost
- Implementatie feedbackloop a.h.v. meetbare indicatoren

- **Mixed mode**

- Kwantitatief en kwalitatief focusgroepen en diepte-interviews

-> One health & Quintuple aim

-> ICHOM / Porter & Teisberg

-> Mixed method aanpak

**Centraal =
*Wat is goede zorg?***

Wat verstaan we onder ‘goede zorg’ (= effectieve jeugdhulp)?

Goede = effectieve jeugdhulp

- Beantwoordend aan de **vragen en noden** van ‘**alle**’ jongeren
- Vertaald in **groei en ontwikkeling** = herstel & participatie in de maatschappij
- In aanwezigheid van materieel, **fysiek & mentaal welzijn**, in **contact** met anderen
- Met **respect** voor diens rechten & waarden
- In een **veilige sfeer** voor jongere & hulpverlener
- **Evidence based interventies** indien nodig

Kwantitatief: monitor (gebruiker & organisatie) = data

Kwalitatief: focusgroepen = diepgang/verfijning/nuance

Doelstellingen

Gebruikers-
profielen

- Aantal, socio-demografische en klinische karakteristieken
- Zorgnoden en continuïteit van zorg

Effectiviteit
van zorg

- Micro, meso en macro niveau

Subjectieve
beleving

- Zorg ervaren door gebruikers, medewerkers, familie/naasten

Plaats
jeugdhulp

- Zorg- en behandelpaden gebruikt door de gebruiker (met / unmet needs)
- Integratie werking binnen de andere functies van klinische netwerken
- Waarborging continuïteit van zorg

What's in it for you?

Gebruikers-
profielen

Effectiviteit
van zorg

Subjectieve
beleving

Plaats
jeugdhulp

+5.000 variabelen

Monitor in interactie met de sector

- Analyse op niveau Vlaamse jeugdhulp
Niet op voorzieningsniveau
- Stem van de jongere, professional én voorziening
+ verschil in uitkomsten
- Kwantitatieve analyses aangevuld met kwalitatieve data

Brede (unieke) foto van de sector
Status/invloed verandertraject

Niet evaluatief (!)

maar

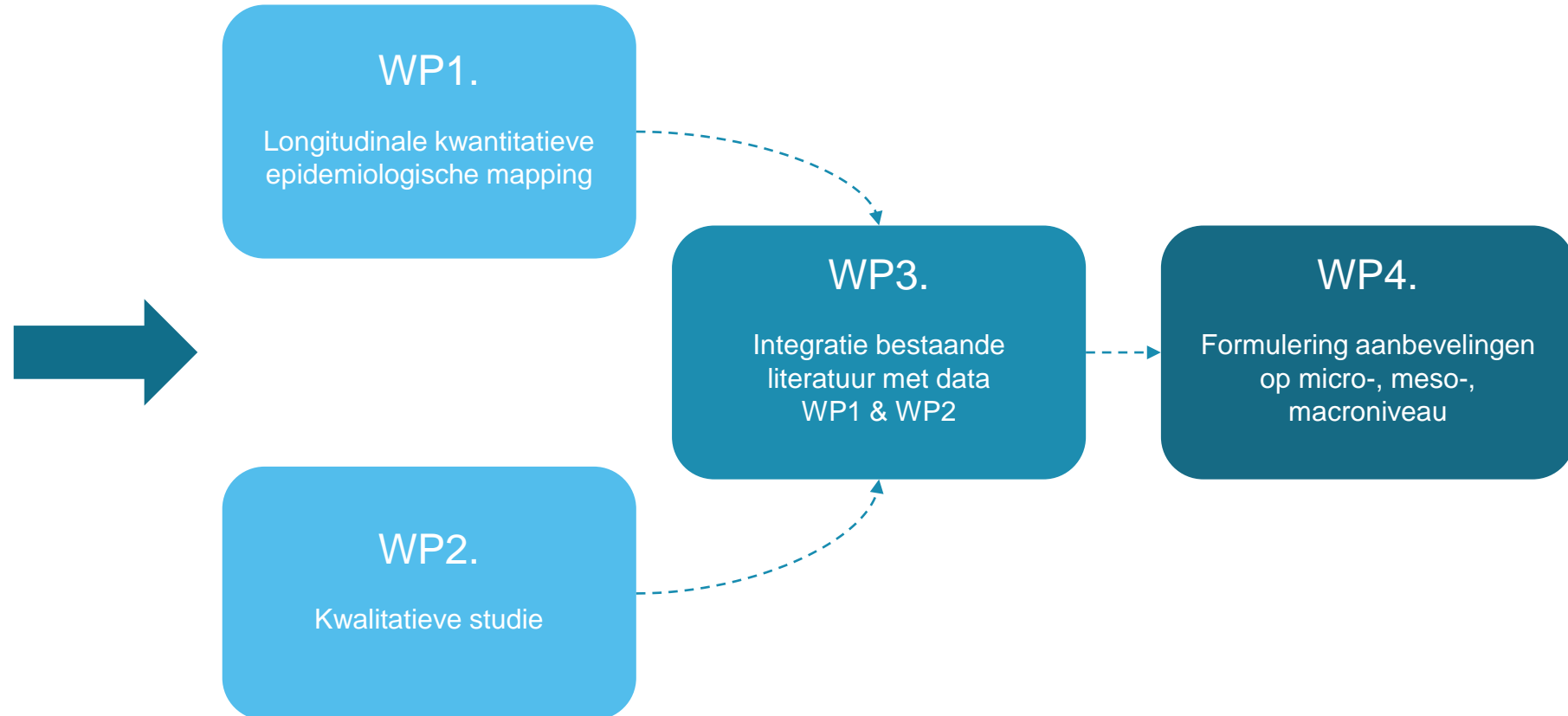
Ontdekken hiaten/opportunities

→ **Actiepunten**

Hoe gaan we het doen?

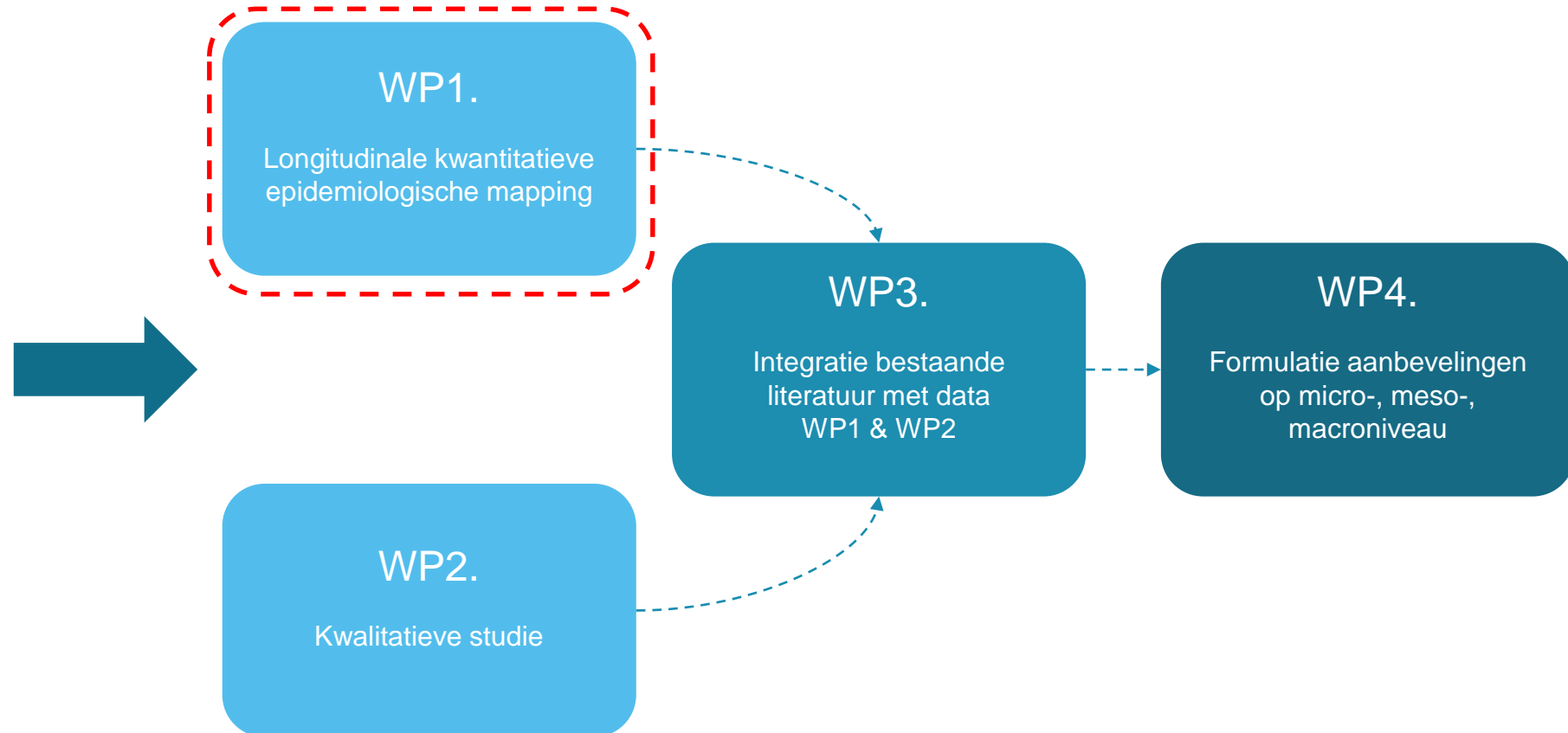
+5.000 variabelen

Hoe gaan we het doen?

+5.000 variabelen

WP1.

Longitudinale kwantitatieve epidemiologische mapping

Online bevraging a.h.v. 3 instrumenten

			Jongere	Begeleider	Voorziening
Methode	Doelgroep		Jongeren ≥11 jaar	Hulpverleners	Contactpersoon
	Focus		Zichzelf	Jongere ≥11 jaar	Voorziening
	Werkwijze		Online link/ papier		Online link
	Duur		+/- 30 minuten	+/- 10 minuten	+/- 20 minuten
	Frequentie		Éénmalig	# jongeren	Éénmalig
Thema's	Micro (jongere)	Sociodemografisch	✓	✓	
		Zorggebruik	✓	✓	
		Kwaliteit van leven / emotionele problemen/ crisis	✓	✓	
		Thuisituatie	✓	✓	
		Functioneren op school	✓	✓	
		Participatie	✓	✓	
		Verblijf / duur	✓	✓	
	Meso (verblijf)	Karakteristieken voorziening			✓
		Veiligheid/ sfeer			✓
		Betrokkenheid externen			✓
	Macro (organisatie)	Karakteristieken (aanbod, doelgroep, wachttijd, visie)			✓
		Personeel (bestaffing, ervaring, sfeer)			✓
		Zorg (toeleiding, presentie, attitude, zorgafstemming)			✓
Open vraag	Thema's dagelijks leven, perspectief, hoop		✓	✓	

Instrument Nr.1 - Jongere

- Ingevuld door élke jongere (≥11 jaar)
- **Online** of op papier, éénmalig
- Duur: +/- 20 minuten, op eigen tempo

Passief consent ouders/voogden

Thema	Item	
Mentaal welzijn	Algemeen welbevinden (WHO 5 items)*	<p>In de afgelopen 2 weken, ik voelde me...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrolijk en in opperbeste stemming • Rustig en ontspannen • Actief en doelbewust • Fris en uitgerust toen ik wakker werd • Mijn dag was gevuld met dingen die me interesseren <p style="text-align: right;"><i>5 antwoordopties (constant, ..., helemaal niet)</i></p>
	Emotionele problemen Strengths & Difficulties Questionnaire (SDQ)* <i>25 stellingen + impactschaal</i>	<p>5 Subschalen + totaalscore</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emotionele problemen (5 items) • Gedragsproblemen (5 items) • Hyperactiviteit & aandachtstekort (5 items) • Problemen met leeftijdsgenoten (5 items) • Pro-sociaal gedrag (5 items) <p style="text-align: right;"><i>3 antwoordopties (niet waar, een beetje waar, zeker waar)</i></p>
Zorggebruik	Professionele hulp, medicatiegebruik, onvervulde zorgnoden, vertrouwen, prioriteiten (open vraag)	Ooit, afgelopen 12 maanden, momenteel
	Ervaringen (OESO items) <i>8 stellingen</i>	<p>Tijdens jou huidige verblijf/ begeleiding binnen jeugdhulp...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Word je behandeld met respect • Word je serieus genomen • Worden de dingen aan je uitgelegd op een manier die gemakkelijk te begrijpen is voor jou • Word je zoveel als je wilt betrokken bij beslissingen • Ben je over het algemeen tevreden over je begeleiding • Krijg je voldoende informatie <p style="text-align: right;"><i>6 antwoordopties (ja absoluut, ..., nee absoluut niet, ik weet het niet, geen antwoord)</i></p>
	Invloed hulp op opgroeien (CEO Wmo/Jeugd, NL) <i>13 stellingen</i>	<p>Door de hulp...</p> <p>Voel ik mij beter, gaat het thuis beter, voel ik me veiliger, kan ik beter voor mezelf opkomen,....</p> <p style="text-align: right;"><i>6 antwoordopties (ja absoluut, ..., nee absoluut niet, ik weet het niet, geen antwoord)</i></p>
Karakteristieken	Locatie, leeftijd, genderidentiteit, school(type), verblijfsduur, aanwezigheid jeugdrechter, levensdomeinen, hoop (open vraag)	

Instrument Nr.2 - Hulpverlener

- Ingevuld door leefgroepbegeleider
- Voor éélke jongere (≥ 11 jaar)
- **Online** of op papier, éénmalig
- Duur: +/- 5 minuten

Thema	Item
Karakteristieken jongere	Leeftijd, geslacht, nationaliteit, Familiale situatie, beschermingsmaatregelen, Onderwijs, functioneren op school
	Emotionele problemen, algemeen welzijn, crisis (CTRS)
Zorggebruik in kader van emotionele problemen	Professionele hulp, medicatiegebruik
Begeleiding binnen voorziening	Locatie type, duur verblijf, verwachte duurtijd, wachttijd,
	Participatie, eigen regie, juiste plek, veilige sfeer, betrokkenheid externen/ naasten
Open vraag	Thema's in dagelijkse gesprekken Perspectief na begeleiding binnen Vlaamse jeugdhulp

Instrument Nr.3 - Voorziening

- Ingevuld door contactpersoon
- Eénmalig per voorziening
- Online
- Duur: +/- 20 minuten

Thema	Item	
Algemene karakteristieken	Locatie, aanbod, doelstelling, doelgroep, wachttijd, Indicaties, toeleiding, duurtijd verblijf, reconversie	
Personeel & beleid	Personeelsbeleid	Bestaffing, tevredenheid, reflectie op eigen handelen, scholing, organisatiecultuur
	Zorgcontext	Gastvrijheid, presentie, attitude/bejegening, structureel informeren, klachten, handelingsplan, dagactiviteiten, schooluitval, vrije tijd, betrokkenheid context, kwaliteit van zorg
Externe hulpverlening	Partners binnen Vlaamse jeugdhulp	Niveau van samenwerking, wens tot samenwerking
	Algemeen (school, CLB, huisarts, pediater, politie, jeugdrechtbank, OCMW,..)	
	GGZ (CGG, JAC, VAPH, psychiater, klinisch psycholoog,..)	

Hoe gaan we het doen?

In welke voorzieningen?

- Centrum Integrale Gezinszorg (CIG)
- GES+ voorziening
- Multifunctioneel Centrum (MFC)
- Observatie- en behandelcentrum (OBC)
- Onthaal-, observatie- en oriëntatiecentrum (OOOC)
- Organisatie voor bijzondere jeugdzorg (OVBJ)

Wanneer?

→ Oktober-november 2024

Gedurende 4 weken, te bepalen per voorziening

Hoe?

WP1.

Longitudinale kwantitatieve
epidemiologische mapping

Hoe gaan we het doen?

1. Invullen excelbestand per voorziening

Contactgegevens + gewenste startdatum

*Dit document zal aan de voorzieningen
bezorgd worden na de infosessies*

2. Ontvangst documentatie

Werkwijze, instrument(en), informatiemateriaal

3. Start afname instrumenten

- *Instrument 1 éénmalig door jongere*
- *Instrument 2 éénmalig per verblijvende jongere door leefgroepbegeleider*
- *Instrument 3 éénmalig per voorziening door contactpersoon*

Tijdens afgelijnde periode van 4 weken (bijv. 15/10 t/m 14/11)

Verwerking data + analyses door onderzoeksgroep

Presentatie & bespreking resultaten
netwerkevent januari 2025

WP1.

Longitudinale kwantitatieve
epidemiologische mapping

Hoe gaan we het doen?

1. Invullen excelbestand per voorziening

Contactgegevens + gewenste startdatum

*Dit document zal aan de voorzieningen
bezorgd worden na de infosessies*

2. Ontvangst documentatie

Werkwijze, instrument(en), informatiemateriaal

3. Start afname instrumenten

- *Instrument 1 éénmalig door jongere*
- *Instrument 2 éénmalig per verblijvende jongere door leefgroepbegeleider*
- *Instrument 3 éénmalig per voorziening door contactpersoon*

Tijdens afgelijnde periode van 4 weken (bijv. 15/10 t/m 14/11)

Verwerking data + analyses door onderzoeksgroep

WP2.

Kwalitatieve studie

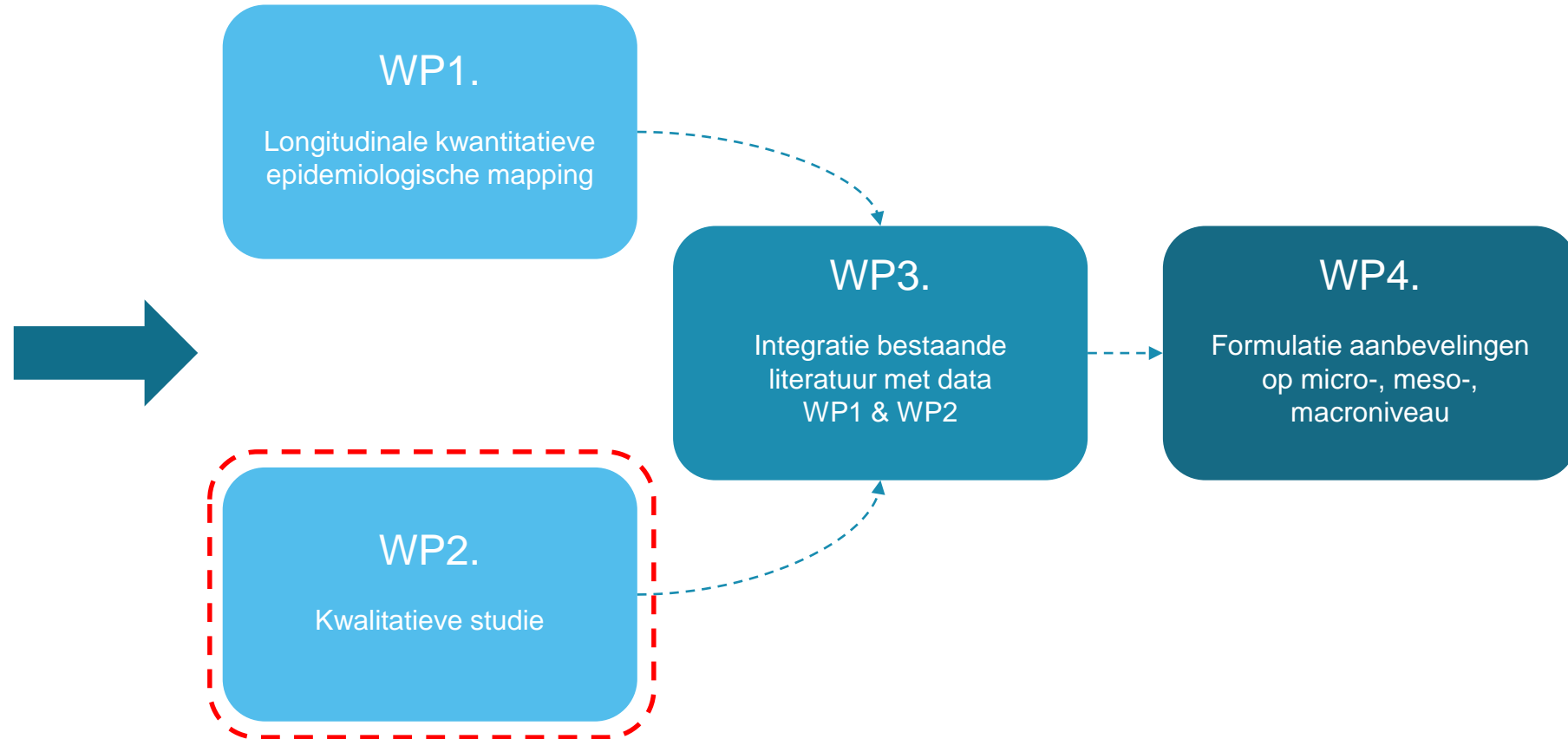
Presentatie & bespreking resultaten
netwerkevent januari 2025

KU LEUVEN

Hoe gaan we het doen?

+5.000 variabelen

WP2.

Kwalitatieve studie

Focusgroepen op drie niveaus

```
graph TD; A[Focusgroepen op drie niveaus] --> B[MICRO]; A --> C[MESO]; A --> D[MACRO];
```

MICRO

2 focusgroepen met jongeren (≥ 18 jaar)
1 focusgroep met familie/naasten

MACRO

1 focusgroep met beleidsmakers

MESO

1 focusgroep met zorgprofessionals jeugdhulp
1 focusgroep met gezondheids- & welzijnsactoren

- Fysiek (voorkeur) of online
- Geïnfomeerde toestemming + vertrouwelijkheidsverklaring
- Duur: max. 2 uur,
- 6 à 8 deelnemers per focusgroep
- Planning; oktober – november 2024

Inhoud focusgroepen

- Sociale steun en verbondenheid
- Betrokkenheid externe partners (wel/niet te mobiliseren)
- Samenwerking zorg- en welzijnspartners
- Veiligheid
 - van jongere zelf*
 - interactie tussen jongeren(profielen)*
 - maatschappelijke noodzaak*
- ‘Continuïteit van zorg’ = betekenis?
 - betrokkenheid partners, zorggebruik, geblokkeerde trajecten*
- Huisvesting en financiën
- Leefklimaat, werkklimaat, en kwaliteit-van-leven
- Vraag vs. aanbod
 - voelt de jongere zich thuis vs. hoort de jongere hier thuis*

Vertrekkend vanuit ‘goede zorg’

3 centrale vragen:

- Hoe doet de jeugdhulp het?
- Hoe gaat de sector ermee om?
- Hoe ziet men de perspectieven?

WP2.

Kwalitatieve studie

Hoe gaan we het doen?

1. Invullen excelbestand per voorziening

Contactgegevens potentiële deelnemers

Micro, Meso, Macro

Dit document zal aan de voorzieningen bezorgd worden na de infosessies

2. Contact potentiële deelnemers
+ planning focusgroepen

3. Geïnformeerde toestemming
+ vertrouwelijkheidsverklaring

4. Focusgroepen

Micro: 2x met jongeren, 1x familie/naasten

Meso: 2x zorg- & welzijnsprofessionals

Macro: 1x beleidsmakers

oktober-november 2024

Fysiek of online, max. 2 uur, 6 à 8 deelnemers

Verwerking data + analyses door onderzoeksgroep

Presentatie & bespreking resultaten

netwerkevent januari 2025

KU LEUVEN

Wat vragen we van u?

1. Aanwijzing contactpersoon voor praktische implementatie monitor
2. Engagement om monitor af te nemen tijdens afgesproken tijdsframe
 - Monitor voor jongeren
 - Monitor ingevuld door begeleider
 - Voorzienings specifieke monitor
3. Aanleveren van deelnemers voor de focusgroepen

Per aanwezige jongere (≥ 11 jaar) in voorziening

— Éénmalig per voorziening

Wat krijgt u ervoor terug?

1. Brede (unieke) foto Vlaamse jeugdhulp (*niet-evaluatief/ niet-instellingspecifiek!*)
2. Status/invloed verandertraject
3. Overzicht hiaten en opportuniteiten

Fundament voor de formulatie van Vlaanderen brede én voorzienings specifieke actiepunten

Wat krijgt u ervoor terug?

Monitor in interactie met de sector

- Analyse op niveau Vlaamse jeugdhulp
Niet op voorzieningsniveau
- Stem van de jongere, professional én voorziening
+ verschil in uitkomsten

= Brede (unieke) foto van de sector
Status/invloed verandertraject

Planning

16 & 17 september 2024

Informatiesessies voorzieningen Vlaamse jeugdhulp

↳ *Opname & slides worden ter beschikking gesteld*

18 september 2024

Excel bestand naar voorzieningen

↳ *Uiterlijk 25 september 2024 terugbezorgen*

Oktober-November 2024

Uitvoering Monitor Kansrijk Opgroeien (*i.o.m. voorzieningen*)
(*vragenlijsten & focusgroepen*)

Januari 2025

Netwerkevent (*datum volgt*)

↳ *Presentatie resultaten & reflectie*

Dank u wel voor uw aandacht!

Zijn er nog vragen/opmerkingen?

Contactgegevens

E-mail: Leontien.jansen@kuleuven.be

Tel. 0471/24.34.86